

Reykjavík, 28.5.2025

Efni: Umsögn Kennarasambands Íslands (KÍ) um tillögu til þingsályktunar um forvarnir meðal barna og ungmenna gegn kynferðislegu og kynbundnu ofbeldi og áreitni, ásamt áætlun fyrir árin 2026-2030. Mál nr.-81-2025

KÍ styður þau áform sem birtast í tillögunni og þá verkefnaáætlun sem fylgir. Einnig fagnar KÍ fyrirhuguðu samráði við gerð nýrrar forvarnaáætlunar og hvetur aðstandendur til að leita til allra hagaðila og hafa sérþekkingu þeirra að leiðarljósi.

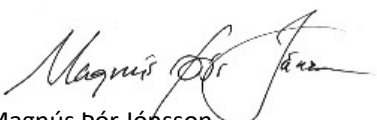
Niðurstöður rannsóknarinnar *Áfallasaga kvenna* minna okkur á mikilvægi forvarnaáætlunar sem þessarar og að horft sé til allrar þeirrar þekkingar sem fyrir er og hún nýtt. Það að 40% kvenna á Íslandi segjast hafa upplifað kynferðisofbeldi á lífsleiðinni segir okkur það að við sem samfélag búum við rótgróið ofbeldi og þöggun og erum mörg hver samdauna og/eða meðvirk því. Þessu þarf að breyta og hefur KÍ fulla trú á að forvarnaáætlun sem þessi skipti þar sköpum.

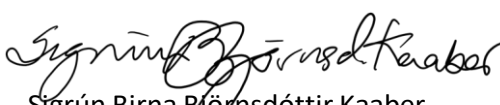
KÍ preytist seint á því að benda á að skóla- og frístundakerfið í heild þurfi að vera hluti þessarar áætlunar. Menntun allra þeirra sem starfa með börnum og ungu fólki skiptir hér gríðarmiklu sem og starfsþróun þeirra sem þegar eru starfandi. Hér er ekki einvörðungu átt við kennara heldur líka þá sem stundað hafa nám í námsráðgjöf, félagsráðgjöf, þroskajálfun, tómstunda- og félagsmálafræðum og íþrótt- og heilsufræðum eða sinna störfum sem tengjast þessum fögum. Mikilvægt er að í boði verði námsleiðir, áfangar og námskeið þar sem áhersla er lögð á kynja- og jafnréttisfræði ásamt ofbeldisvörnum. Undirbyggja þarf jafnréttisnæmi meðal alls starfsfólks í þessum geirum þar sem meðvitund um hættuna, sem stafar af því ofbeldi og þöggun sem þrífst hér, er vakin og fólki gert kleift að byggja upp heilbrigða menningu með jafnrétti að leiðarljósi í sínu starfi með börnum og ungmennum.

Kvennaár 2025 krefst þess að kynjafræði, hinseginfræði og menntun um birtingarmyndir kynbundins ofbeldis og samskiptafærni verði færð inn í námskrá grunn- og framhaldsskóla. Krafa rímar vel við ályktun frá 8. þingi Kennarasambands Íslands sem haldið var 2022 hvar jafnréttisnefnd KÍ skoraði á stjórnendur allra skólastiga „að vinna markvisst og kerfisbundið að vandaðri kynfræðslu og ofbeldisvörnum og að slík fræðsla verði í höndum kennara og þannig sjálfbær í skólum.“ Einnig ályktaði aðalfundur Félags framhaldsskólakennara (FF) um kynheilbrigði og ofbeldisforvarnir í framhaldsskólum. Ljóst má vera að Kennarasamband Íslands styður þá vinnu sem fyrirhuguð er og óskar þess að horft verði m.a. til framangreindra þátta við áframhaldandi vinnu.

Virðingarfyllt

f.h. Kennarasambands Íslands

Magnús Þór Jónsson
Formaður Kennarasambands Íslands

Sigrún Birna Björnsdóttir Kaaber
sérfræðingur í vinnuumhverfis- og
jafnréttismálum